

figer eller tilsigter det, er det, som kommer til Udførelse, dog det, at hellere maa 10 Berettigede miste deres berettigede Krav end een Uberettiget gaa hen og trække en Vegel paa Statskassen. Man har ikke til Hensigt at gjøre saaledes; jeg veed, at man gjør alt Muligt for at inddrage dem, der virkelig kunne have berettigede Krav, under Statens Understøttelse, men det ligger i Forholdenes Natur, at de Statsembedsmænd eller Andre, der i Statens Tjeneste skulle undersøge, om Vedkommende have Adkomst til en saadan Understøttelse, maa paa Grund af det Ansvar, de have overfor Statskassen, altid vaage over, at de have nogenlunde Sikkerhed for, at den Paagjældende virkelig har en saadan berettiget Adkomst. Men, selv naar man blot skal have nogenlunde Sikkerhed for dette, vil det have tilfølgende, at Mange, om hvem man kan have en indre Følelse, ja næsten Forvisning om, at de virkelig ved deres Tjeneste i Krigen have opoffret deres Helbred eller Arbeidsfærdighed eller den Stilling, hvorved de kunde have deres Fremtid sikret, men som ikke kunne paavise saadanne positive Beviser, saadanne faste, bestemte Fakta, der staa i Forbindelse med deres militære Tjeneste, ikke ere tillode saaledes, at Embedsmændene kan sige: Jeg er fri for Ansvar, naar jeg indstiller ham til Understøttelse, og som Følge deraf faae de den ikke. Naar Forholdene altsaa ere saaledes, at man overfor Statskassen kan sige, at selv med den mest humane og velvillige Hensigt overfor Invaliderne medfører Statskassens Interesse og den Pligt, man har mod den i Almindelighed, at man maa stille saadanne Betingelser, at det er umuligt Andet, end at en Mængde Mennekter, som i Virkeligheden have en berettiget Adkomst fra deres Tjeneste og Færdighed, men uden Bevisligheder, hvorpaa man kan støtte den, miste denne Understøttelse. Naar der saa danner sig andre halv private Selskaber, som gjøre sig det til Formaal, at de ville søge at høre paa denne Ubillighed, der ad denne Vej opstaar, saa kan jeg dog virkelig ikke se Andet, end at disse Selskaber have overordenligt Krav paa Statens velvillige Smødekønnen, et Krav, som er af en ganske anden Bestaaenhed end det, som de andre humane Formaal, hvorfor der ogsaa er oprettet Lotterier, kunne siges at have. Gaa vi ud fra, at det, som i Diebliffet er Gjenstand for Forhandlingen, har til Formaal at komme flige Invalider til Hjælp, altsaa at supplere den Understøttelse, som Staten ellers giver, men som den i disse Tilfælde af formelle Grunde ikke har kunnet været istand til at yde dem, saa tror jeg dog virkelig, at det vilde vere mere end uanstændigt, om Staten vilde sige, at disse Selskaber skulle betale Stat til Statskassen for at faae Lov til at komme Invaliderne tilhjælp. — Naar det ærede Medlem fra Stege (Bolsen) sagde, at han vilde anse det for uanstændigt eller uærdigt, eller hvilket Ud-

tryk han nu brugte, om Staten vilde overdrage sin Forpligtelse til at sørge for Invaliderne til saadanne private Instituter, saa kan jeg godt give ham Ret heri, men den ærede Taler syntes ikke at tænke paa, at det er endnu værdigere, naar Staten vil forhindre dette Institut i at komme dem tilhjælp, som den selv ikke kommer tilhjælp. (Berg: Forhindre?) Ja, jeg siger forhindre; nemlig ved at negte dem de Begunstigelser, som ere Betingelsen for, at de paa en tilstrækkelig fylldig Maade kunne løse deres Op-gave. For den ærede Rigsdagsmand Noget imod Udtrykket „forhindre“, saa kan jeg sige, om Staten skal beskafte et saadant Formaal som det at komme Invaliderne tilhjælp paa de Omraader, hvor Staten i Almindelighed ikke har kunnet gjøre det. Jeg kan ikke tilbageholde den Ytring, at siden jeg første Gang tog Plads i denne Sal i det allerførste Folketing, har jeg bestandig følt mig forunderlig fattig, naar Forhandlingerne dreiede sig om Invaliderne. Jeg har følt mig fattig, fordi det har været en Pine for mig her i den danske Folkerepresentation aldrig at høre saa varme Møster tale Invalidernes Sag, som i andre Lande. Allerede den første Gang, da der fremkom Forslag om Oprettelse af en Invalide-stiftelse i Righed med, hvad der er sket i andre Lande, og vor høifalig Konge, afdøde Frederik den Syvende, havde tilbudt et af sine Slotte til denne Stiftelse, var der næsten ikke andre Stemmer end min egen, som havede sig for det, og senere, efter at et nyt Forslag fra privat Side var kommet frem om at oprette en saadan Stiftelse, fandt det virkelig ogsaa altsom mager en Afslutning omkring i Landet. I andre Lande betragtes Invaliderne som Hædersmænd; de komme paa Hæderspladserne blandt de Personligheder, som ere Gjenstand for Statens og det Offentliges Forsorg. Her i Danmark, maa det vere mig tilladt at sige, og jeg udtaler det med virkelig oprigtig Bedrøvelse og af mit Hjertes inderste Følelse, har jeg altid havt Følelsen af, at man kun søgte at smutte bort fra sin Forpligtelse til dem saa billig som muligt, og det har bragt mig til at tage Ordet idag, skjøndt jeg ikke i og for sig er nogen Ynder af Lotterivæsenet, og hvis man kunde tilbyde en anden Vej, hvor man fylligere og mere direkte fra Statens Side kunde løse dette Formaal, skal jeg naturligvis med stor Glæde gaa med dertil. Da det imidlertid ikke foreligger, stemmer jeg for Sagens Henviisning til den høitærede Finantsminister, saa kan han tage Sagen under nærmere Overveelse. Under alle Omstændigheder er det ikke til nogen Skade.

Berg: Ja, de Herrer behøve jo ikke at beklage sig over, at de ikke have Ordsføreren for Andragender tilstede til at hjælpe sig ved dette Forslag, de have jo flere Fortalere ved denne Leilighed.